

Notitie

Van Energie-Nederland

Datum 5 februari 2020

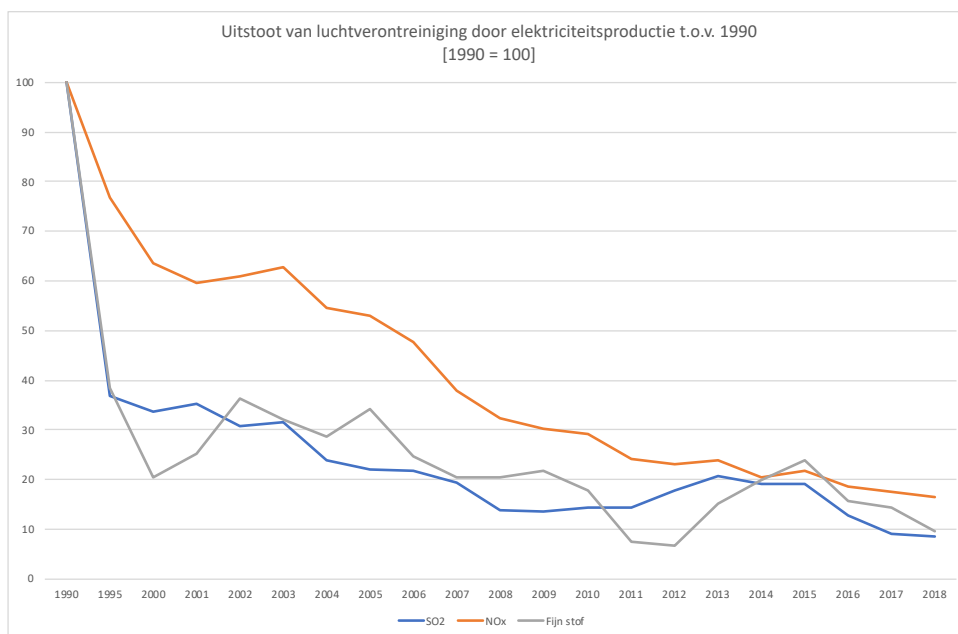
Onderwerp Zienswijze Schone Lucht Akkoord

Energie-Nederland maakt graag gebruik van de mogelijkheid om onze zienswijze te geven op het Schone Lucht Akkoord dat het Rijk met een aantal provincies en een aantal gemeenten heeft gesloten.

Waardering voor ambitie

Energie-Nederland waardeert de ambitie van dit akkoord om de luchtkwaliteit te verbeteren en daarmee gezondheidswinst te boeken voor Nederland.

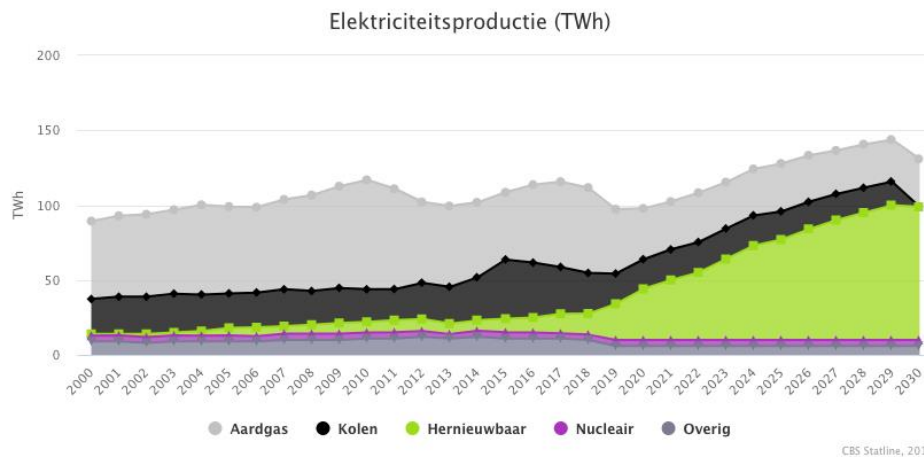
De afgelopen jaren heeft de energiesector een forse bijdrage geleverd aan het terugdringen van de uitstoot van luchtverontreiniging. Sinds 1990 zijn de emissies van SO₂, NO_x en fijnstof fors omlaag gebracht (met ruim 80 tot 90%). Deze reducties zijn ook sterker geweest dan in andere sectoren. Het aandeel van de energiesector in de totale Nederlandse uitstoot is daarom sterk omlaag gegaan.

Bron: CBS

De verwachting is dat de uitstoot vanuit de energiesector verder omlaag zal gaan door de afspraken die zijn gemaakt in het Klimaatakkoord. In dat akkoord is afgesproken dat de sector de komende jaren fors investeert in verdere groei van de opwekking van

duurzame elektriciteit. Die inspanning zal er in resulteren dat in 2030 ongeveer 75% van alle in Nederland geproduceerde elektriciteit met zon en wind wordt opgewekt. Daarnaast is wettelijk geregeld dat er een einde komt aan het opwekken van elektriciteit met kolen (uiterlijk in 2030). Deze afspraken leiden naar verwachting tot het volgende beeld voor de manier waarop elektriciteit de komende 10 jaar wordt geproduceerd:

Bron: CBS (historische data), PBL (Klimaat- en Energieverkenning)

Beeld voor energiesector is guntiger dan geschetst in het akkoord

De energiesector wordt geschaard onder de industrie in de bijlage met maatregelen bij het Schone Lucht Akkoord. De paragraaf over de industrie opent met een beschrijving waarin wordt geconstateerd dat emissies sinds de jaren 90 sterk zijn gedaald, nadien lijken te stabiliseren en zonder aanvullend beleid tot 2030 weer zouden toenemen. Zoals hiervoor al beschreven wijkt het beeld voor de energiesector af van deze globale schets voor de industrie. De komende jaren zal in de energiesector een belangrijke verschuiving optreden van conventionele opwekking met fossiele brandstoffen naar duurzame productie met zon en wind. Met het afbouwen van stroomproductie uit kolen zal deze beweging leiden tot een forse daling van de CO₂-uitstoot vanuit de sector (ca 75% t.o.v. 1990). Er is nu nog geen gedetailleerd inzicht wat deze afbouw betekent voor de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen zoals SO₂, NO_x en fijnstof, maar die zal omlaag gaan omdat er fors minder kolen en gas wordt ingezet voor de productie van elektriciteit.

Houd bij inzet van maatregelen rekening met het Klimaatakkoord

In het Schone Lucht Akkoord is als streven opgenomen dat vergunningverleners bij actualisatie van vergunningen emissie-eisen gaan stellen die zo dicht mogelijk liggen aan de onderkant van de BBT-range. Op dit punt bepleiten wij dat voor de energiesector daarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met het effect van de maatregelen uit het Klimaatakkoord en vragen wij aandacht voor de kosteneffectiviteit bij het opleggen van BBT-eisen.

De voortschrijdende energietransitie zal de komende jaren effect hebben op het inzetpatroon van centrales die nu nog actief zijn. Die inzet zal afnemen. Dat is enerzijds

positief voor de uitstoot van luchtverontreiniging, maar anderzijds kan ook de rentabiliteit van deze eenheden onder druk komen te staan. Mede daarom is het van belang om bij actualisering van vergunningen rekening te houden met de kosteneffectiviteit. Veel scherpere eisen zouden zich vertalen in hogere kosten en investeringen voor centrales die door de transitie minder zullen produceren. De vraag is of deze investeringen nog verantwoord terugverdiend kunnen worden, terwijl deze eenheden wel nodig zijn als back-up in verband met leveringszekerheid.

Energie-Nederland bepleit daarom maatwerk bij de actualisering van vergunningen waarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de geleverde sectorprestatie, de veranderingen in de markt door de energietransitie, de kosteneffectiviteit van aanscherping van vergunningen en consequenties voor leveringszekerheid.

Bijdrage aan Schone Lucht Akkoord

Zoals hiervoor aangegeven zullen de afspraken uit het Klimaatakkoord ertoe leiden dat de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen vanuit de energiesector de komende jaren verder omlaag gaat. Op die manier levert de energiesector reeds een bijdrage aan het Schone Lucht Akkoord.

Het Schone Lucht Akkoord gaat uit van extra reductie die verder gaat dan wat nu wettelijk wordt gevraagd van de sector. Vanzelfsprekend is de energiesector bereid om met de betrokken overheden te kijken waar mogelijkheden voor verdere verbetering liggen die op kosteneffectieve wijze uitgevoerd kunnen worden. In dat overleg willen wij ook graag bespreken wat de overheid de energiesector te bieden heeft voor een extra bijdrage aan het Schone Lucht Akkoord.